
територій надають юридичні можливості, законно зберігати та використовувати зелені зони міст.

Література:

1. Адаптація до змін клімату: зелені зони міста на варті прохолоди / Т. Казанцев [та ін.]. – Київ: НЕЦ України, 2016. – 40 с.
2. Закон України «Про благоустрій населених пунктів». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>
3. Закон України «Про регулювання містобудівної документації». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038>.
4. ДБН Б.2.2-12:2018 «Планування забудови території / Державне підприємство «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «Діпромісто» імені Ю.М. Білоконя». – Київ: Мінрегіон, 2018. – 230 с.
5. Кучерявий В. Урбоекологія / В. Кучерявий – Львів: Світ, 1999. – 360 с.
6. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України - Наказ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року №105. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://contrasts.com.ua/content/view/411>.

Хом'як Я., магістрант

Науковий керівник: к.г.н., доцент Чеболда І.Ю.

**ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ЗАЛІЩИЦЬКОГО РАЙОНУ
В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

Системні зміни, які сьогодні відбуваються в Україні, потребують наукових обґрунтувань та зважених рішень. Зміна адміністративно-територіально устрою нашої держави веде до нового формату використання природних ресурсів тої чи іншої громади. У зв'язку з цим постає питання інвентаризації наявних природних ресурсів в нових адміністративних одиницях. А враховуючи те, що найвищих природо-ресурсний потенціал Тернопільської області, в межах якого утворилося 40 об'єднаних територіальних громад, притаманний земельним ресурсам, питання використання цього ресурсу є найбільш важливим. Земельні угіддя виступають основним засобом формування

структури господарства, а відповідно і наповнення бюджетів новостворених адміністративних одиниць. Громади часто задаються питанням вільних земельних ділянок, їх цільовим призначенням, для надання у довгострокову оренду інвесторам. Тому вивчення геоecологічних аспектів землекористування об'єднаних територіальних громад (ОТГ) є актуальним та своєчасним, оскільки ці адміністративні одиниці є новим і подібні дослідження ще не проводились.

На даному етапі адміністративно-територіальної реформи України, в Тернопільській області повністю сформовано та функціонує 40 об'єднаних територіальних громад. Загальна площа земель під територіальними громадами становить 668 305 га або 48,35% території області, де проживає понад 1 млн. осіб [10]. Тернопільська область лідирує серед областей України за кількістю новостворених адміністративних одиниць. Тоді як Заліщицький район є аутсайдером у реформі, адже в межах адміністративного району станом на 2019 рік функціонує лише 1 об'єднана територіальна громада.

Попри проблеми водопостачання та водовідведення, утилізації твердих побутових відходів, організації рекреаційних зон, в громадах актуальним є питання збалансованого землекористування. Аналіз структури земельних угідь Заліщицького району показав значну їх диференціацію та відмінність від науково обґрунтованих норм. Сільські ради та одна ОТГ характеризуються високою сільськогосподарською освоєністю території – 78% (з яких 65% - рілля) та низькою лісистістю – 11% (при нормі 23-40%), під забудовою зайнято близько 5% земель.

В структурі земель сільськогосподарського призначення, основна частка припадає на сільськогосподарські угіддя – 82.4 %. Вони становлять 72.5 % від загальної площі, це свідчить про середній рівень освоєння земель. Показники розораності району складають 59.7 %, що є найвищим у Тернопільській області. Частка пасовищ становить 9,1 % , сіножаті – 0.6 %, багаторічні насадження -1.4% від загальної площі району. Кількість с/г угідь зменшилась в порівнянні з іншими роками на 0.3% , так як кількість еродованих земель збільшилась.

Найбільш поширеними ґрунтами на території району є чорноземи опідзолені. Залягають вони в західній частині і займають 29%, мають потужний гумусовий шар, який досягає 80-90 см. Вміст гумусу у верхньому горизонті до 4% - один із найбільших в області. Також ще є сірі і темно – сірі опідзолені ґрунти у південно- західній і південно- східній частинах району (рис 1.). Лучні і болотні ґрунт залягають на понижених елементах рельєфу – балкових долинах і заплавах, їх можна використовувати під овочеві та кормові культури.

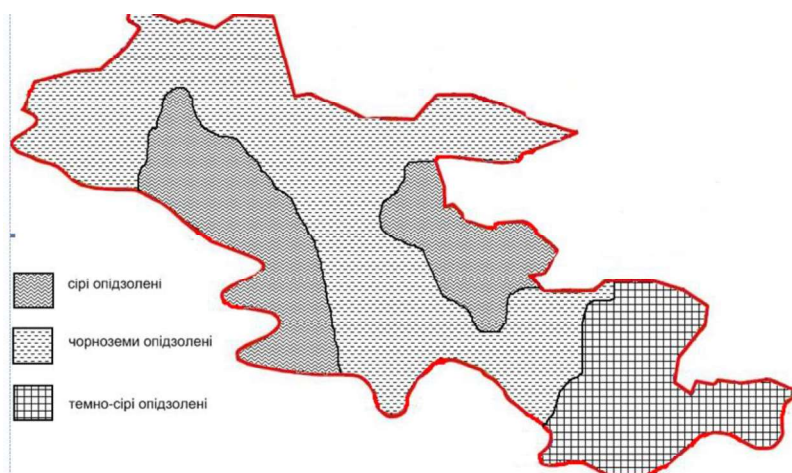

Рис. 1. Основні типи ґрунтів у Заліщицькому районі Тернопільської області

Отож, земельний фонд Заліщицького району Тернопільської області станом на 2019 рік складає 68391,00 га із них 49428,00 – сільськогосподарські угіддя або 72,5%, це свідчить про посередній рівень сільськогосподарської освоєності земель. На території району є проблема деградації ґрунтового покриву який найбільш інтенсивно спостерігається по долинах річок в околицях населених пунктів.

Література:

1. Вітенко І.М. Чинники формування та особливості прояву екостанів природних компонентів та екоситуації на теренах Тернопільської області / І.М. Вітенко // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія

-
- : Географія. Спеціальний випуск: стале природокористування: підходи, проблеми, перспектива – Тернопіль: СМП «Тайп» – № (випуск 27). – 2010. – С. 274 – 278.
2. Державний сайт Децентралізація. [Електронний ресурс]. Режим доступу - <http://decentralization.gov.ua/areas>
 3. Кузик І. Геоекологічні проблеми землекористування об'єднаних територіальних громад Тернопільської області / І. Кузик // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія. – Тернопіль: СМП «Тайп». – 2018. – № 1 (випуск 44). – С. 196-201.
 4. Матеріали звіту Головного управління Держгеокадастру у Тернопільській області (форма б-зем) станом на 01.01.2016 р.
 5. Природні умови та ресурси Тернопільщини. / за ред. М.Я. Сивого, Л.П. Царика. – Тернопіль: ТЗОВ: «Терно-граф», 2011. – 512 с.
 6. Природокористування: навчальний посібник. / [Царик Л.П, Каплун І.Г., Барна І.М., Лісова Н.О., Стецько Н.П. Чеболда І.Ю., та ін.] – Тернопіль: редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2015 – 398 с.
 7. Царик Л.П. Еколого-географічний аналіз і оцінювання території: теорія та практика / Л.П. Царик. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2006. - 256 с.
 8. Чеболда І.Ю. Географічні проблеми збалансованого розвитку території / І.Ю. Чеболда // Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія. – Тернопіль: Видавн. відділ ТНПУ. –1998. — С. 111-114.

Плевако О., магістрантка
Науковий керівник: д.г.н., професор Царик Л.П.
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕКРЕАЦІЙНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ШАЦЬКОГО
ПРИОЗЕР'Я

Рекреаційно-курортні ресурси району розташування Шацького НПП роблять його перспективним для організації відпочинку, туризму, санаторного лікування. Система доріг і туристичних маршрутів об'єднує територію в єдину планувальну систему і сприяє оптимальному обслуговуванню і ознайомленню з ландшафтами і видатними місцями парку. Озера Світязь, Пісочне, Пулемецьке, Люцимер, Соминець, Кримно, Чорне і прилеглі до них території, являються традиційними місцями масового відпочинку населення та відвідувачів парку , і складають